

ҚОНУНИ ҶУМҲУРИИ ТОЧИКИСТОН
Дар бораи тамғаҳои молӣ ва тамғаҳои хизматрасонӣ

(Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон соли 2007, №3, мод. 167)

Бо Қарори Маҷлиси намояндағони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 20-уми декабри соли 2006, № 433 (Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, соли 2006, № 12, мод. 635) қабул гардидааст.

Бо Қарори Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 22-юми феврали соли 2007, № 276 (Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, соли 2007, № 2, мод.76) ҷонидорӣ гардидааст.

Қонуни мазкур муносибатҳоеро, ки вобаста ба ҳифзи ҳуқуқӣ ва истифодабарии тамғаҳои молӣ ва тамғаҳои хизматрасонӣ ба вучӯд меоянд, танзим менамояд.

Боби 1. МУҚАРРАРОТИ УМУМИЙ

Моддаи 1. Мағҳумҳои асосӣ

Дар Қонуни мазкур мағҳумҳои асосии зерин истифода бурда мешаванд:

- **Конвенсияи Париж** – Конвенсияи Париж оид ба ҳифзи моликияти саноатӣ аз 20 марта соли 1883 бо тағириру иловаҳои минбаъда;
- **таснифи байналмилалии молҳо ва хизматрасониҳо** (минбаъд ТБМХ) – гурӯҳбандие, ки бо Созишномаи Нитса оид ба таснифи байналмилалии молҳо ва хизматрасониҳо ҷиҳати бақайдигирии тамғаҳо (аз 15 июни соли 1957 бо тағириру иловаҳои минбаъда) қабул шудааст;
- **дарҳост дар бораи бақайдигирии тамғаи молӣ** – маҷмӯи ҳучҷатҳое, ки онро аризадиҳанда ё намояндаи ваколатдори ӯ пешниҳод менамоянд ва ҳоҳишро дар бораи додани ҳучҷатҳои муҳофизатӣ дар бар мегирад;
- **аввалияти тамғаи молӣ** – аввалият дар мӯҳлатҳои ба вучӯд омадани ҳуқуқ ба тамғаи молӣ;
- **намояндаи патентӣ** – шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳуқуқи дар назди мақомоти салоҳиятдор намояндагӣ намудани шахсони воқеӣ ва ҳуқуқиро дорад;
- **тамғаи молӣ ва тамғаи хизматрасонӣ** (минбаъд – **тамғаи молӣ**) – нишонаҳое, ки барои фардикунонии молҳо, корҳои иҷрошавандӣ ё хизматрасониҳои (минбаъд – молҳо) шахсони воқеӣ ё шаҳси ҳуқуқие, ки ба фаъолияти соҳибкорӣ машғуланд, истифода бурда мешаванд.

Моддаи 2. Қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи тамғаҳои молӣ ва тамғаҳои хизматрасонӣ

Қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи тамғаҳои молӣ ва тамғаҳои хизматрасонӣ ба Конститутсияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Кодекси граждании Ҷумҳурии Тоҷикистон, Қонуни мазкур ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқуқии байналмилалие, ки онҳоро Ҷумҳурии Тоҷикистон эътироф намудааст, иборат мебошад.

Моддаи 3. Мақомоти ваколатдори давлатӣ

Амалисозии сиёсати давлатӣ ва вазифаҳои бо Қонуни мазкур пешбинишуда дар соҳаи ҳифзи ҳуқуқии тамғаҳои молӣ ба ӯҳдаи мақомоти ваколатдори давлатӣ (минбаъд Идораи патентӣ), ки аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ваколатдор карда шудааст, гузошта мешавад.

Идораи патентӣ дар ҳолатҳое, ки Қонуни мазкур пешбинӣ намудааст, мутобики салоҳияти худ санадҳои меъёрии ҳуқуқиро оид ба татбики Қонуни мазкур мебарорад.

Дар назди Идораи патентӣ Шӯрои шикояти амал мекунад, ки он масъалаҳои бо Қонуни мазкур ба салоҳияташ voguzorshudaro баррасӣ менамояд. Шӯрои шикояти ваколатҳои худро дар асоси қонунгузории чорӣ ва Низомномаи Шӯрои шикояти, ки онро мақомоти Идораи патентӣ тасдиқ мекунад, ба амал мебарорад.

Боби 2. ҲИФЗИ ҲУҚУҚИИ ТАМҒАИ МОЛӢ

Моддаи 4. Ҳифзи ҳуқуқии тамғаи молӣ

Ҳифзи ҳуқуқии тамғаи молӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дар асоси бақайдигирӣ давлатии он (минбаъд – бақайдигирӣ) тибқи тартиби муқаррарномудаи Қонуни мазкур ё дар асоси санадҳои ҳуқуқии байналмилалие, ки аз ҷониби Тоҷикистон эътироф гардидаанд, дода мешавад.

Ҳуқуқ ба тамғаи молӣ бо қонун ҳифз карда мешавад.

Соҳиби ҳуқуқи истиснӣ ба тамғаи молӣ (соҳибҳуқуқ) шахси воқеӣ ё ҳуқуқие шуда метавонад, ки фаъолияти соҳибкориро амалӣ **менамояд**.

Моддаи 5. Шаҳодатномаи тамғаи молӣ

Барои тамғаи молии бақайдигирiftашуда шаҳодатномаи тамғаи молӣ дода мешавад.

Шаҳодатнома аввалияти тамғаи молӣ ва ҳуқуқи истисноиро ба тамғаи молӣ нисбат ба молҳои дар шаҳодатнома зикргардида тасдиқ менамояд.

Моддаи 6. Ҳуқуқи истиснӣ ба тамғаи молӣ

Соҳибҳуқуқ ҳуқуқ дорад тамғаи молиро истифода барад ва истифодабарии онро аз ҷониби шахсони дигар манъ намояд.

Ягон шахси воқеӣ ё ҳуқуқӣ ҳуқуқ надорад, ки тамғаи молии дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳифзшавандоро бе иҷозати соҳибҳуқуқ истифода барад.

Бе иҷозати соҳибҳуқуқ дар муомилоти гражданӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон истифода бурдани тамғаи молӣ (ё нишонае, ки он то дараҷаи иштибоҳангез монанд аст) нисбат ба молҳое, ки барои фардиқунонии онҳо тамғаи молӣ ба қайд гирифта шудааст (ё нисбат ба молҳои бо ин молҳо якхела), ҳамчун вайронкуни ҳуқуқи истисноии соҳибҳуқуқ (истифодаи гайриқонуни тамғаи молӣ) эътироф карда мешавад. Тамғаи молӣ ё нишонае, ки ба он то дараҷаи иштибоҳангез монанд аст, истифодашуда маҳсуб меёбад, аз ҷумла:

- дар молҳо, тамғакоғазҳо, борпечҳои молҳое, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон истехсол мешаванд, барои фурӯш пешниҳод мешаванд, фурӯхта мешаванд, дар намоишгоҳу ярмаркаҳо намоиш дода мешаванд ё ба тарзи дигар ба муомилоти гражданӣ ворид мегарданд ё бо ҳамин мақсадҳо нигоҳ дошта ё интиқол дода шуда ва ё ба қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон ворид карда мешаванд,

- ҳангоми иҷрои корҳо, расонидани хизматҳо;

- дар ҳуҷҷатҳои марбут ба баровардани молҳо ба муомилоти гражданӣ;

- ҳангоми пешниҳоди молҳо ба фурӯш;

- дар шабакаи Интернет, хусусан дар номи доменҳо ё шаклҳои дигари нишонӣ додан истифода бурда шавад.

Молҳо, тамғакоғазҳо, борпечҳои молҳое, ки дар онҳо тамғаи молӣ ё нишонае, ки ба он то дараҷаи иштибоҳангез монанд аст, гайриқонунӣ истифода бурда мешаванд, молҳои қалбакӣ ҳисоб мейбанд.

Боби 3. ҚОБИЛИЯТИ ҲИФЗПАЗИРИИ ТАМҒАИ МОЛӢ

Моддаи 7. Намудҳои тамғаҳои молӣ

Ба сифати тамғаҳои молӣ нишонаҳои вожавӣ, тасвирий, ҳачмдор ва дигар нишонаҳо ё омехтаи (комбинатсияи) ин намуди нишонаҳо метавонанд ба қайд гирифта шаванд.

Тамғаи молиро дар ҳар гуна ранг ё оmezishi рангҳо ба қайд гирифтан мумкин аст.

Моддаи 8. Асосҳои мутлақ барои рад кардани бақайдигирӣ

Ба сифати тамғаи молӣ нишонаҳое ба қайд гирифта намешаванд, ки қобилияти фарқунонӣ надоранд ва ё танҳо аз унсурҳое иборатанд, ки онҳо:

- барои ишораи молҳои намуди муайян мавриди истифодаи оммавӣ қарор доранд;
- рамзҳо ё истилоҳоти маъмул мебошанд;
- молҳоро тавсиф медиҳанд, аз ҷумла, ба намуд, сифат, миқдор, хосият, таъинот, арзишнокӣ ва инчунин вакӯ, ҷой, тарзи истехсол ё фурӯши онҳо ишора мекунанд;
- ҳамон шакли молро доранд, ки танҳо ё асосан бо ҳусусият ё таъиноти мол муайян карда мешаванд.

Унсурҳое, ки дар сарҳатҳои якум-ҷоруми қисми якуми ҳамин модда зикр ёфтаанд, метавонанд чун унсурҳои ҳифзнишаванда ба тамғаи молӣ ворид карда шаванд, ба шарте, ки дар он мавзеи назаррасро ишғол накунанд.

Муқаррароти бо қисмҳои якум ва дуюми моддаи мазкур пешбинишуда нисбат ба нишонаҳое, ки дар натиҷаи истифодабарииашон қобилияти фарқунониро соҳиб гардидаанд, татбиқ карда намешаванд.

Мувофиқи санадҳои ҳуқуқии байнамилалии эътирофнамудаи Тоҷикистон ба сифати тамғаи молӣ ба қайд гирифтани нишонаҳое, ки танҳо аз унсурҳои зерин иборатанд ё ба онҳо то дараҷаи иштибоҳангез шабоҳат доранд, манъ карда шудааст: номҳои расмии давлатҳо, рамзҳои давлатӣ, парчамҳо ва аломатҳои дигари давлатӣ, номҳои ихтисоршуда ё пурраи созмонҳои байнамилалии байниҳукуматӣ, нишонҳо, парчамҳо ва аломатҳои дигари онҳо, тамғаҳои расмии назоратӣ, замонатӣ ва тамғаҳои маҳақ, мӯҳрҳо, нишонҳо ва аломатҳои дигари фарқунанда ё аломатҳо, ки то дараҷаи омехташавӣ ба онҳо монанд мебошанд. Унсурҳои номбаршуда метавонанд ҳамчун унсурҳои ҳифзнишаванда ба тамғаи молӣ ворид карда шаванд, агар ба ин иҷозати мақоми салоҳиятдор мавҷуд бошад.

Ба сифати тамғаи молӣ ба қайд гирифтани аломатҳое манъ карда мешавад, ки онҳо ё унсурҳои онҳо:

- бардурӯғ мебошанд ё метавонанд истеъмолкунандаро оид ба мол ё истехсолкунандай он ба иштибоҳ андозанд;
- ҳилофи манғиатҳои ҷамъиятӣ ё принципҳои инсондӯстӣ ва ахлоқӣ мебошанд.

Мувофиқи санадҳои ҳуқуқии байнамилалии эътирофнамудаи Тоҷикистон ба сифати тамғаи молӣ ба қайд гирифтани нишонаҳое манъ карда мешавад, ки онҳо ё унсурҳои онҳо дар яке аз давлатҳои аъзои санади зикргардидаи байнамилалий ба сифати нишонае ҳифз карда мешаванд, ки май ё нӯшоқиҳои спиртдорро чун моли дар қаламрави ҳамон давлат (дар ҳудудҳои объекти ҷуғрофии ҳамон давлат) истехсолшаванда мушахҳас мегардонад ва сифати маҳсус, обрув ва ҳусусиятҳои дигари ин молҳо ғолибан бо маҳали баромади онҳо муайян карда мешавад, агар тамғаи молӣ барои ишора намудани май ва нӯшоқиҳои спиртдоре пешбинӣ шуда бошад, ки дар қаламрави ҳамон объекти ҷуғрофӣ бароварда намешаванд.

Моддаи 9. Асосҳои дигар барои рад кардани бақайдигирӣ

Ба сифати тамғаи молӣ нишонаҳое ба қайд гирифта намешаванд, ки ба нишонаҳои зерин айнан ё то дараҷаи иштибоҳангез шабоҳат доранд:

- тамғаҳои молии шахсони дигар, ки барои бақайдигирӣ нисбат ба молҳои якхела арз шудаанд (агар дарҳостҳои даҳлдор бозхонд нашуда бошанд) ё дар Тоҷикистон ҳифз карда мешаванд ва аввалияти пештар доранд (аз ҷумла мутобиқи санади байнамилалии эътирофнамудаи Ҷумҳурии Тоҷикистон);
- тамғаҳои молии шахсони дигар, ки тибқи тартиби бо Қонуни мазкур муқарраршуда нисбат ба молҳои якхела ҳамчун тамғаҳои молии маъруфи Ҷумҳурии Тоҷикистон эътироф шудаанд.

Ба сифати тамғаи молӣ нисбат ба молҳои якхела ба қайд гирифтани нишонаҳое, ки ба тамғаи молии дар сарҳатҳои якум ва дуюми қисми якуми моддаи мазкур ишорашуда то дараҷаи иштибоҳангез шабоҳат доранд, танҳо бо ризоияти соҳибҳуқӯқ сурат гирифта метавонад.

Ба сифати тамғаи молӣ нисбат ба ҳама гуна молҳо ба қайд гирифтани нишонае, ки айнан ё

то дарачаи иштибоҳангез ба номи дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳифзшавандаи маҳали баромади мол монанд мебошад, номумкин аст, ба истиснои ҳолате, ки чунин нишона ҳамчун унсурни ҳифзшаванда ба тамғаи молие ворид гардида бошад, ки он ба номи шахси дорои ҳуқуқи истифодай номи маҳали баромади мол ба қайд гирифта мешавад.

Ба сифати тамғаҳои молӣ аломатҳое ба қайд гирифта намешаванд, ки айнан объектҳои зерин мебошанд:

- номи фирмавии дар Ҷумҳурии Тоҷикистон нисбат ба молҳои якхела ҳифзшаванда (ё қисми номи фирмавӣ) ва намунаи саноатие, ки ҳуқуқи шахсони дигар дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ба онҳо то санаи аввалияти тамғаи молии бақайдгирифтшаванда ба вучуд омадааст;

- номи асари дар Ҷумҳурии Тоҷикистон маъруфи илмӣ, адабӣ ё санъат, персонаж ё иқтибос аз чунин асар ва ё қисмате аз чунин асар бе иҷозати соҳиби ҳуқуқи муаллиф ё вориси ў, агар ҳуқуқ ба чунин асар то санаи аввалияти тамғаи молии бақайдгирифтшаванда ба вучуд омада бошад, ва он то санаи пешниҳоди ариза маъруф гашта бошад;

- ном, номи падар, таҳаллус ё нишонаи аз онҳо ҳосилшуда, портрет ё факсимилии шахси маъруф, ки то санаи пешниҳоди дарҳост маъруф гаштааст, бе иҷозати ин шахс ё вориси ў.

Боби 4. АВВАЛИЯТИ ТАМҒАИ МОЛӢ

Моддаи 10. Аввалияти тамғаи молӣ

Аввалияти тамғаи молӣ аз рӯи санаи пешниҳоди дарҳост ба Идораи патентӣ муқаррар карда мешавад.

Аввалияти тамғаи молиро аз рӯи санаи пешниҳод шудани дарҳост якум дар давлати иштирокии Конвенсияи Париж муқаррар кардан мумкин аст (аввалияти конвенционӣ), агар дарҳост ба Идораи патентӣ дар давоми шаш моҳи баъд аз санаи зикргардида ворид шуда бошад.

Аввалияти тамғаи молиеро, ки дар нигораҳои (экспонатҳои) ба маърази намоиш гузошташудаи намоишгоҳҳо расмӣ ё расман эътирофгардидаи байнамилалӣ, ки дар қаламрави яке аз давлатҳои иштирокии Конвенсияи Париж ташкил гардидаанд, истифода шудааст, аз рӯи санаи оғози намоиши күшоди ин экспонат дар намоишгоҳ муқаррар кардан мумкин аст (аввалияти намоишгоҳӣ), агар пешниҳоди дарҳост дар давоми шаш моҳи пас аз санаи зикргардида сурат гирифта бошад.

Аризадиҳандае, ки ҳоҳиши истифода намудани ҳуқуқи аввалияти конвенционӣ ё аввалияти намоишгоҳиро дорад, бояд тавассути пешниҳоди дарҳост ва ё дар давоми ду моҳи баъд аз санаи пешниҳоди дарҳост ҳуҷҷатҳои тасдиқкунандаи чунин ҳуқуқро ба дарҳост замима намояд ва ё ин ҳуҷҷатҳоро на дертар аз се моҳи баъд аз санаи ба Идораи патентӣ ворид гардидаи дарҳост пешниҳод кунад.

Аввалияти тамғаи молӣ аз рӯи дарҳoste, ки аризадиҳанда тибқи қисми нӯҳуми моддаи 12 Конуни мазкур дар асоси дарҳости дигари аризадиҳанда ба худи ҳамон нишона (минбаъд - дарҳости ибтидой) пешниҳод намудааст (минбаъд - дарҳости ҷудокардашуда), аз рӯи санаи пешниҳоди дарҳости ибтидой ба Идораи патентӣ ва дар сурати аз рӯи дарҳости ибтидой мавҷуд будани ҳуқуқи муқаррар намудани аввалияти пештар - аз рӯи санаи ҳамин аввалият муқаррар карда мешавад, ба шарте, ки то санаи пешниҳоди дарҳости ҷудокардашуда дарҳости ибтидой бозхонд нашуда бошад ё бозхондашуда маҳсуб нагардад ва пешниҳоди дарҳости ҷудокардашуда то қабули қарор оид ба дарҳости ибтидой сурат гирифта бошад.

Агар ба тамғаҳои молии айнан монанд аз ҷониби аризадиҳандагони гуногун дарҳостҳое пешниҳод шуда бошанд, ки ҳамон як санаи аввалиятро доранд ва бақайдгирии тамғаи молиро нисбат ба номгӯи пурра ё қисман якхелai молҳо дарҳост намоянд, он тоҳ дар асоси созишиномаи байни аризадиҳандагон бақайдгирии тамғаи молиро нисбат ба молҳои якхelai ҳар номгӯй ба унвони яке аз аризадиҳандагон анҷом додан мумкин аст.

Агар ба тамғаҳои молии айнан монанд, ки ҳамон як санаи аввалиятро доранд, нисбат ба номгӯи пурра ё қисман якхelai молҳо аз ҷониби ҳамон як аризадиҳанда дарҳостҳои пешниҳод шуда бошанд, бақайдгирии тамғаи молиро нисбат ба ин гуна молҳо аз рӯи яке аз дарҳостҳои интихобнамудаи аризадиҳанда анҷом додан мумкин аст.

Дар давоми шаш моҳи пас аз санаи гирифтани оғоҳинома аризадиҳандагон (аризадиҳанда)

бояд оид ба созиши дар байни онҳо бадастомада (интихоби худ) дар мавриди он, ки бақайдигирии тамғаи молӣ аз рӯи қадом ариза дарҳост мешавад, ҳабар диҳанд.

Агар дар мӯҳлати муқарраршуда ба Идораи патентӣ ҳабари зикргардида ё дарҳост оид ба дароз қардани мӯҳлати муқарраршуда ворид нагардад, дарҳостҳо бозхондашуда маҳсуб меёбанд.

Аввалияти тамғаи молӣ аз рӯи санаи бақайдигирии байналмилалии тамғаи молӣ тибқи санадҳои ҳуқуқии байналмилалии эътирофнамудаи Тоҷикистон муқаррар шуда метавонад.

Боби 5. БАҚАЙДГИРИИ ТАМҒАИ МОЛӢ

Моддаи 11. Дарҳост дар бораи бақайдигирии тамғаи молӣ

Дарҳост дар бораи бақайдигирии тамғаи молӣ (минбаъд – дарҳост) ба Идораи патентӣ аз ҷониби шахси ҳуқуқӣ ё шахси воқеие, ки ба фаъолияти соҳибкорӣ машғул аст (минбаъд – аризадиҳанда), пешниҳод карда мешавад.

Бурдани кор бо Идораи патентӣ метавонад аз ҷониби худи аризадиҳанда, соҳибҳуқӯқ, шахси дигари манфиатдор мустақилона ё ба воситай намояндаи патентии аз тарафи Идораи патентӣ ба қайд гирифташуда амалӣ гардад.

Шахсони воқеие, ки ба таври доимӣ берун аз қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон истиқомат мекунанд ва шахсони ҳуқуқии хориҷӣ ё намояндалогони онҳо фаъолияташонро бо Идораи патентӣ ба воситай намояндалогони бо боваринома ваколатдоршудаи патентӣ, ки ҳуқуқи ба амал баровардани фаъолияти намояндаи патентиро тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон соҳиб шудаанд, пеш мебаранд.

Дарҳост барои як тамғаи молӣ пешниҳод карда мешавад.

Дарҳост бояд инҳоро дар бар гирад:

- арзнома дар бораи бақайдигирии нишона ба сифати тамғаи молӣ бо нишон додани номи аризадиҳанда ва инчунин нишонии макони ҷойгиршавӣ ё зисти ӯ;

- нишонаи арзшаванд;

- номгӯи молҳое, ки тибқи ТБМХ гурӯҳбанӣ шудаанд ва бақайдигирии тамғаи молӣ нисбат ба онҳо дарҳост мешавад;

- шарҳу тавсифи нишонаи арзшаванд.

Дарҳост ба забони давлатӣ ё забони русӣ пешниҳод карда мешавад.

Дарҳостро аризадиҳанда имзо мекунад ва дар сурати ба воситай намояндаи патентӣ пешниҳод шудани он – аризадиҳанда ё намояндаи патентӣ имзо менамоянд.

Ба дарҳост бояд ҳуҷҷатҳои зерин илова карда шаванд:

- ҳуҷҷате, ки бо андозаи муқарраргардида ворид шудани пардоҳти ҳатмиро барои пешниҳоди дарҳост тасдиқ мекунад;

- оинномаи тамғаи колективӣ, агар дарҳост барои бақайдигирии тамғаи молии колективӣ пешниҳод шавад;

- ҳуҷҷате, ки ҳуқуқу салоҳияти намояндаи патентиро тасдиқ мекунад, агар дарҳост ба воситай намояндаи патентӣ дода шавад.

Ҳуҷҷатҳои ба дарҳост замимашаванд ба забони давлатӣ ё забони дигар пешниҳод мегарданд. Агар ин ҳуҷҷатҳо бо забони дигар пешниҳод шуда бошанд, ба дарҳост тарҷумай онҳо ба забони давлатӣ замима карда мешавад. Тарҷумаро ба забони давлатӣ на дертар аз ду моҳи пас аз санаи ба аризадиҳанда фиристодани огоҳиномаи Идораи патентӣ оид ба зарурати иҷрои ин шарт пешниҳод намудан мумкин аст.

Ба сифати санаи пешниҳоди дарҳост санаи ба Идораи патентӣ ворид гардидан ҳуҷҷатҳои дар сарҳатҳои якум–севоми қисми панҷуми моддаи мазкур пешбинишуда ва агар ин ҳуҷҷатҳо дар як рӯз ворид нагардида бошанд, санаи ворид шудани ҳуҷҷати охирин қабул карда мешавад.

Баъди ба Идораи патентӣ пешниҳод шудани дарҳост ҳар шаҳс ҳуқуқ дорад бо ҳуҷҷатҳои дарҳост, ки ба таркиби дарҳост то санаи пешниҳоди он доҳил гардидаанд, шинос шавад. Тартиби шиносшавиро бо ҳуҷҷатҳои дарҳост Идораи патентӣ муқаррар менамояд.

Талабот ба ҳуҷҷатҳои дарҳост аз ҷониби Идораи патентӣ муқаррар карда мешавад.

Моддаи 12. Экспертизаи дарҳост ба тамғаи молӣ.

Экспертизаи дархост аз чониби Идораи патентӣ гузаронида шуда, экспертизаи расмӣ ва экспертизаи нишонаи арзшударо дар бар мегирад.

Дар рафти гузаронидани экспертизаи дархост то аз рӯи он қабул гардидаи қарор аризадиҳанда ҳукуқ дорад ба ҳучҷатҳои дархост иловашо, тасҳехот ва ислоҳот ворид намояд.

Агар маводи иловашаванд номгӯи молҳоеро дар бар гирад, ки дар дархост то санаи пешниҳоди он зикр нашуда буданд ё агар нишонаи арзшуда моҳияттан тағиیر дода шавад, ин гуна маводи иловагӣ баррасӣ карда намешавад ва бояд ба сифати дарҳости мустақил ба расмият дароварда шавад.

Тағиир ёфтани аризадиҳанда дар сурати гузашт намудани ҳукуқ ба дархост ё дар натиҷаи тағиир додани номи аризадиҳанда, инчунин ислоҳ намудани хатоҳои намоёну техникиро дар ҳучҷатҳои дархост то санаи бақайдигирии тамғаи молӣ анҷом додан мумкин аст.

Дар рафти гузаронидани экспертизаи Идораи патентӣ ҳукуқ дорад аз аризадиҳанда маводи иловагиеро, ки бе онҳо гузаронидани экспертиза имконнозазир аст, дархост намояд.

Нисбат ба ҳучҷатҳои иловагӣ, агар онҳо номгӯи молҳоеро дар бар гираанд, ки дар дархост то санаи пешниҳоди он зикр нагардидаанд ё нишонаи арзшударо моҳияттан тағиир диханд, тартиби бо қисми сеюми ҳамин модда муқарраргардида татбиқ карда мешавад.

Маводи иловагии марбут ба талаботи экспертиза бояд дар давоми ду моҳи пас аз санаи гирифтани ин дархост ё гирифтани нусхаҳои маводи дар талаботи экспертиза зикргардида пешниҳод шавад, агар ин нусхаҳоро аризадиҳанда дар давоми як моҳи пас аз санаи гирифтани талаботи экспертиза талаб карда бошад. Агар аризадиҳанда маводи иловагии дарҳостшударо дар мӯҳлати зикргардида пешниҳод накунад ё оид ба дароз кардани мӯҳлати муқарраргардида дархост надиҳад, дархост бозхондашуда дониста мешавад. Бо дарҳости аризадиҳанда Идораи патентӣ метавонад мӯҳлати муқарраршудаи пешниҳоди ҷавобро ба талаботи экспертиза ба муддати на зиёдтар аз шаш моҳ дароз кунад. Дар сурати тасдиқ гардидаи сабабҳои узрноки риоя нагардидаи мӯҳлати муқарраршуда Идораи патентӣ метавонад онро ба муддати бештар аз шаш моҳ дароз кунад.

Бо ҳоҳиши аризадиҳанда дарҳостро дар марҳилаи дилҳоҳи баррасии он, вале на дертар аз санаи бақайдигирии тамғаи молӣ бозхонд намудан мумкин аст.

Дар рафти гузаронидани экспертизаи дархост то аз рӯи он қабул гардидаи қарор аризадиҳанда ҳукуқ дорад барои бақайдигирии ҳуди ҳамон нишона дарҳости ҷудоардашудаеро пешниҳод намояд, ки он молҳои ба рӯйхати дарҳости ибтидоии дар санаи пешниҳоди он ба Идораи патентӣ воридшуда, вале бо онҳо якхела набударо дар бар мегирад.

Моддаи 13. Экспертизаи расмӣ

Экспертизаи расмии дархост дар муддати як моҳи пас аз санаи пешниҳоди он ба Идораи патентӣ гузаронида мешавад.

Дар рафти гузаронидани экспертизаи расмӣ мавҷуд будани ҳучҷатҳои зарурии дархост ва мувофиқати онҳо ба талаботи муқарраргардида санҷида мешавад. Аз рӯи натиҷаҳои экспертизаи расмии дархост қарор дар бораи баррасӣ шудан ё нашудани он бароварда мешавад ва аризадиҳанда оид ба қарори қабулгардида ҳабардор карда мешавад.

Ҳамзамон бо ҳабарнома оид ба натиҷаи мусбати экспертизаи расмӣ, инчунин дар бораи санаи пешниҳоди дархост, ки тибқи қисми даҳуми моддаи 11 Қонуни мазкур муқаррар гардидааст, ба аризадиҳанда маълумот дода мешавад.

Моддаи 14. Экспертизаи нишонаи арзшуда

Экспертизаи нишонаи арзшуда пас аз анҷом ёфтани экспертизаи расмӣ гузаронида мешавад.

Дар рафти экспертизаи мувофиқати нишонаи арзшуда ба талаботе, ки дар моддаи 8, қисмҳои якум ва сеюми моддаи 9 Қонуни мазкур зикр гардидаанд, экспертиза шуда, аввалияти тамғаи молӣ муқаррар карда мешавад.

Аз рӯи натиҷаҳои экспертиза қарор дар бораи бақайдигирии тамғаи молӣ ё рад гардидаи бақайдигирии он қабул карда мешавад.

Нусхаҳои маводеро, ки ба нишонаи арзшуда муқобили гузашта шудаанд, аризадиҳанда

метавонад дар давоми як моҳи пас аз санаи гирифтани қарор оид ба ариза талаб қунад.

Қарори экспертиза дар бораи бақайдгирии тамғаи молӣ бо сабаби ворид гардиданӣ дархосте, ки тибқи моддаи 10 Қонуни мазкур, аввалияти пештарро дорад, ё бинобар ба қайд гирифта шудани номи маҳали баромади мол метавонад аз нав баррасӣ карда шавад.

Дар сурати бо қарори экспертиза розӣ набудани аризадиҳанда ў ҳуқӯқ дорад дар давоми ду моҳи пас аз санаи гирифтани қарор ба Идораи патентӣ оид ба гузаронидани экспертизиаи такрорӣ дархости асоснок пешниҳод намояд.

Экспертизаи такрорӣ дар муддати ду моҳи пас аз санаи ба Идораи патентӣ ворид гардиданӣ дархостномаи аризадиҳанда гузаронида мешавад.

Моддаи 15. Шикоят нисбати қарор оид ба ариза ва барқароркунии мӯҳлатҳои гузаронидашуда

Аризадиҳанда дар давоми се моҳи пас аз санаи гирифтани қарори даҳлдор ё нусхаҳои маводи ба дархост муқобили гузошташуда, агар аризадиҳанда фиристодани ин маводро дар давоми як моҳи пас аз гирифтани қарори даҳлдор дархост карда бошад, метавонад ба Шӯрои шикоятӣ эътирознома пешниҳод намояд. Аз чумла, дар сурати розӣ набудан бо:

- қарори экспертизаи расмӣ оид ба рад гардиданӣ қабули дархост барои баррасӣ;
- қарори аз рӯи натиҷаи экспертизаи нишона қабулгардида;
- қарор оид ба бозхондашуда эътироф гардиданӣ дархост.

Мӯҳлатҳои бо қисми ҳафтуми моддаи 12 Қонуни мазкур ва қисми якуми моддаи мазкур пешбинишишуда, ки аризадиҳанда онҳоро гузаронидааст, метавонанд аз ҷониби Идораи патентӣ тибқи дархостномаи аризадиҳанда, ки на дертар аз ду моҳи пас аз анҷоми ин мӯҳлат пешниҳод гардидааст, дар сурати тасдиқ гардиданӣ сабабҳои узрнок ва супурдани пардоҳти ҳатмии даҳлдор барқарор карда шаванд.

Чунин дархост ба Идораи патентӣ ҳамзамон бо маводи иловагии аз ҷониби экспертиза талабашуда ё бо дархостнома оид ба дароз кардани мӯҳлати пешниҳоди ин мавод ва ё ҳамзамон бо пешниҳоди эътирознома ба Шӯрои шикоятӣ пешниҳод карда мешавад.

Моддаи 16. Бақайдгирии тамғаи молӣ

Дар асоси қарор оид ба бақайдгирии тамғаи молӣ Идораи патентӣ дар давоми як моҳи пас аз санаи гирифтани ҳуҷҷат оид ба ворид гардиданӣ пардоҳти ҳатмии муқарраршуда бақайдгирии тамғаи молиро дар Фехристи давлатии тамғаҳои молии Ҷумҳурии Тоҷикистон (минбаъд Фехрист) анҷом медиҳад. Ба Фехрист тамғаи молӣ, маълумот оид ба соҳибҳуқуқи он, санаи аввалияти тамғаи молӣ, санаи бақайдгирии он, номгӯи молҳо ва хизматрасониҳое, ки нисбат ба онҳо тамғаи молӣ ба қайд гирифта шудааст, дигар маълумоти марбут ба бақайдгирии тамғаи молӣ ва инчунин тағйироти минбаъдаи ин маълумот доҳил карда мешавад.

Дар сурати бо тартиби муқарраргардида пешниҳод накардани ҳуҷҷате, ки ворид шудани пардоҳти ҳатмиро барои бақайдгирии тамғаи молӣ ва додани шаҳодатномаи тасдиқ менамояд, бақайдгирии тамғаи молӣ ба амал бароварда намешавад ва дархости даҳлдор бозхондашуда дониста мешавад.

Моддаи 17. Додани шаҳодатномаи тамғаи молӣ

Додани шаҳодатномаи тамғаи молӣ аз ҷониби Идораи патентӣ дар давоми як моҳи пас аз санаи бақайдгирии тамғаи молӣ дар Фехрист сурат мегирад.

Шакли шаҳодатнома ва таркиби маълумотро, ки ба он ворид мегардад, Идораи патентӣ муқаррар менамояд.

Моддаи 18. Мӯҳлати эътибори бақайдгирий

Бақайдгирии тамғаи молӣ дар давоми даҳ соли пас аз санаи пешниҳоди дархост ба Идораи патентӣ эътибор дарад.

Мӯҳлати эътибори бақайдгириро тибқи аризаи соҳибҳуқуқ, ки дар давоми соли охирини эътибори бақайдгирий пешниҳод гардидааст, ҳар дафъа ба муддати даҳ сол дароз кардан мумкин аст.

Агар пардохти иловагии ҳатмӣ супурда шавад, аз рӯи дарҳости соҳибҳуқӯқ ба ӯ барои дароз кардани мӯҳлати амали бақайдгирии тамғаи молӣ мӯҳлати шашмоҳаи пас аз анҷоми мӯҳлати амали бақайдгириро додан мумкин аст.

Маълумот дар бораи дароз шудани мӯҳлати амали бақайдгирии тамғаи молиро Идораи патентӣ ба Фехрист ва шаҳодатномаи тамғаи молӣ ворид менамояд.

Моддаи 19. Ворид намудани тағйирот ба бақайдгири

Соҳибҳуқӯқ Идораи патентиро дар бораи тағйир ёфтани ном, номи падар ва фамилия дар бораи ихтисор кардани номгӯи молҳое, ки тамғаи молӣ нисбат ба онҳо ба қайд гирифта шудааст, оид ба тағйир ёфтани унсурҳои алоҳидаи тамғаи молӣ, ки моҳияти онро тағйир намедиҳанд ва инчунин оид ба тағйироти дигари марбут ба бақайдгирии тамғаи молӣ огоҳ менамояд.

Агар масъалаи додани ҳифзи ҳуқуқӣ ба тамғаи молӣ тибқи асосҳо ва тартиби бо моддаи 33 Қонуни мазкур муқарраргардида мавриди баҳс қарор гирифта бошад, бо аризай соҳибҳуқӯқ аз бақайдгирии тамғаи молӣ, ки нисбат ба якчанд мол эътибор дорад, бақайдгирии алоҳидаи ин тамғаи молиро барои як намуди мол ё қисми молҳое, ки бо молҳои дар бақайдгирии ибтидой боқимонда якхела нестанд, чудо кардан мумкин аст. Аризай зикргардида бояд аз ҷониби соҳибҳуқӯқ то қабули қарор аз рӯи натиҷаҳои баҳс оид ба бақайдгирии тамғаи молӣ пешниҳод карда шавад.

Тағйироти марбут ба бақайдгирии тамғаи молӣ ба Фехрист ва шаҳодатномаи тамғаи молӣ дар сурати ворид гардидан пардохти ҳатмии даҳлдор доҳил карда мешавад.

Идораи патентӣ бо мақсади ислоҳ намудани ҳатоҳои бебаҳсу техники метавонад ба Фехрист ва шаҳодатномаи тамғаи молӣ тасҳехоти даҳлдорро ворид намояд.

Моддаи 20 . Интишори маълумот дар бораи бақайдгири

Маълумот дар бораи бақайдгирии тамғаи молие, ки ба Фехрист мувофиқи моддаи 16 Қонуни мазкур ворид карда шудааст, аз ҷониби Идораи патентӣ бе таъхир пас аз дар Фехрист қайд гардидан тамғаи молӣ ё баъди ба Фехрист ворид гардидан тағйироти марбути бақайдгири дар хабарномаи расмӣ интишор карда мешавад.

Моддаи 21. Бақайдгирии тамғаи молӣ дар мамлакатҳои ҳориҷӣ

Шахсони воқеӣ ё ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳуқӯқ доранд тамғаи молиро дар мамлакатҳои ҳориҷӣ ба қайд гиранд ё бақайдгирии байналмилалии онро анҷом диханд.

Дарҳост барои бақайдгирии байналмилалии тамғаи молӣ тавассути Идораи патентӣ пешниҳод карда мешавад.

Моддаи 22. Шартҳои бақайдгирии такрорӣ

Тамғаи молӣ, тамғаи ба он айнан ё то дараҷаи иштибоҳангез монандро, ки мӯҳлати эътиборашон гузаштааст ва оид ба дароз кардани мӯҳлаташон тибқи қисми дуюми моддаи 18 Қонуни мазкур дарҳостнома пешниҳод нашудааст, дар давоми соли пас аз қатъ гардидан эътибори бақайдгирий ба номи шаҳси дигар, ғайр аз соҳибҳуқӯқи қаблӣ ё вориси ҳуқуқии ӯ, дубора ба қайд гирифтани номумкин аст.

Ин қоида дар мавриде низ татбик мегардад, ки соҳибҳуқӯқ қабл аз гузаштани мӯҳлати эътибори бақайдгирий аз тамғаи молӣ даст кашида бошад.

Боби 6. ТАМҒАИ МОЛИИ МАЪРУФ ВА ҲИФЗИ ҲУҚУҚИИ ОН

Моддаи 23. Тамғаи молии маъруф

Аз рӯи аризай шаҳси воқеӣ ё ҳуқуқӣ ба сифати тамғаи молии маъруф тамғаи молие, ки дар асоси бақайдгирии он дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳифз карда мешавад, тамғаи молие, ки бе бақайдгирий, тибқи санади ҳуқуқии байналмилалии эътирофнамудаи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳифз карда мешавад, инчунин нишонае, ки ҳамчун тамғаи молӣ истифода мешавад, вале ҳифзи ҳуқуқӣ надорад, эътироф шуда метавонад, агар ин гуна тамғаҳои молӣ ё нишона дар натиҷаи истифодабарии муттасил то санаи дар ариза зикршуда дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, дар байнӣ

истеъмолкунандагони муайян нисбат ба молҳои аризадиҳанда маъруф шуда бошанд.

Тамғаи молӣ ё нишона ҳамчун тамғаи молии маъруф эътироф шуда наметавонанд, агар онҳо пас аз санаи аввалияти тамғаи молии шахси дигар, ки айнан ё то дараҷаи иштибоҳангез ба онҳо монанд аст ва барои истифодабарӣ барои молҳои яхела пешбинӣ шудааст, маъруф гардида бошанд.

Ба тамғаи молии маъруф ҳифзи ҳуқуқие дода мешавад, ки бо Қонуни мазкур пешбинӣ шудааст.

Дар сурати тамғаи молии маъруф эътироф гардидаи тамғаи молии қаблан бақайдгирифташуда ҳифзи ҳуқуқии чунин тамғаи молии маъруф, инҷунин ба молҳои тавофутдошта бо молҳое, ки нисбат ба онҳо тамғаи молӣ чун тамғаи маъруф эътироф гардидааст, паҳн мешавад, агар истифода шудани ин тамғаи молӣ аз ҷониби шахси дигар нисбат ба молҳои зикргардида дар шуури истеъмолкунандагон тасаввуроти алоқамандиро бо соҳибҳуқӯқ ба вучуд оварад ва манфиатҳои қонунии соҳибҳуқӯқро халалдор карда тавонад.

Моддаи 24. Додани ҳифзи ҳуқуқӣ ба тамғаи молии маъруф

Ҳифзи ҳуқуқӣ ба тамғаи молии маъруф дар асоси қарори Шӯрои шикоятӣ, ки аз рӯи аризai тибқи қисми якуми моддаи 23 Қонуни мазкур пешниҳодшуда қабул гардидааст, дода мешавад.

Тамғаи молие, ки тамғаи маъруф эътироф гардидааст, аз ҷониби Идораи патентӣ ба Номгӯи тамғаҳои молии маъруфи Ҷумҳурии Тоҷикистон (минбаъд – Номгӯй) дар муддати як моҳи пас аз санаи гирифтани ҳучҷате, ки ворид шудани пардохти ҳатмии муқарраршуда ва пардохти коргузориро тасдиқ менамояд, доҳил карда мешавад.

Додани шаҳодатномаи тамғаи молии маъруф аз ҷониби Идораи патентӣ дар муддати як моҳи пас аз санаи ворид гардидаи тамғаи молӣ ба Номгӯй ба амал бароварда мешавад. Шакли шаҳодатнома ва таркиби маълумоти дар он дарҷшавандаро Идораи патентӣ муқаррар менамояд.

Маълумоти марбут ба тамғаи молии маъруфро Идораи патентӣ дар ҳабарномаи расмӣ пас аз ба Номгӯй ворид гардидаи он бе таъхир нашр мекунад.

Ҳифзи ҳуқуқии тамғаи молии маъруф бемӯҳлат эътибор дорад.

Боби 7. ТАМҒАИ МОЛИИ КОЛЛЕКТИВӢ

Моддаи 25. Ҳуқуқ ба тамғаи молии колективӣ

Мутобики санади ҳуқуқии байнамилалии эътирофнамудаи Ҷумҳурии Тоҷикистон иттиҳодияи шахсон, ки таъсис ва фаъолияти он бо қонунунгузории давлате, ки дар он ҷо ин иттиҳодия таъсис дода шудааст, ихтилоф надорад, ҳуқук дорад дар Ҷумҳурии Тоҷикистон тамғаи молии колективиро ба қайд гирад. Тамғаи молии колективӣ тамғаи молиест, ки аз ҷониби шахсони ба иттиҳодия доҳилшавандаро барои ишора намудани молҳои истеҳсолнамуда ё ба фурӯш баровардаашон, ки дорои сифати ягона ё дигар ҳусусиятҳои умумӣ мебошанд, истифода бурда мешавад.

Тамғаи молии колективӣ ва ҳуқуқи истифодаи онро ба шахсони дигар додан мумкин нест.

Моддаи 26. Бақайдгирии тамғаи молии колективӣ

Ба дарҳост дар бораи бақайдгирии тамғаи молии колективӣ оинномаи тамғаи молии колективӣ замима карда мешавад, ки он бояд маълумоти зеринро дар бар гирад: номи иттиҳодияе, ки ваколати ба номи ҳуд ба қайд гирифтани тамғаи молии колективиро дорад, номгӯи шахсоне, ки ҳуқуқи истифодаи ин тамғаро доранд, мақсади бақайдгирии тамғаи молии колективӣ, номгӯи молҳо ва нишондиҳандаҳои умумии сифатӣ ва ҳусусиятҳои дигари умумии молҳое, ки бо тамғаи молии колективӣ ишора карда мешаванд, шартҳои истифодаи тамға ва тартиби назорат намудани истифодаи он, масъулият барои вайрон намудани оинномаи тамғаи молии колективӣ.

Ба Фехрист ва шаҳодатномаи тамғаи молии колективӣ, илова ба маълумоти бо моддаи 16 Қонуни мазкур пешбининишида, маълумот дар бораи шахсоне, ки ҳуқуқи истифодаи тамғаи молии колективиро доранд, ворид карда мешавад. Ин маълумот ва инҷунин иқтибос аз оинномаи

тамғаи молии колективӣ оид ба нишондиҳандаҳои умумии сифатӣ ва хусусиятҳои дигари умумии молҳое, ки бо тамғаи молии колективӣ ишора карда мешаванд, аз ҷониби Идораи патентӣ дар ҳабарномаи расмӣ интишор мешаванд.

Дар сурати истифода бурдани тамғаи молии колективӣ дар молҳое, ки нишондиҳандаҳои умумии сифатӣ ва хусусиятҳои дигари умумиро надоранд, ҳифзи ҳуқуқии тамғаи молии колективӣ метавонад дар асоси ҳалномаи суд, ки аз рӯи аризаи ҳар як шахси манфиатдор қабул шудааст, пурра ё қисман қатъ карда шавад.

Тамғаи молии колективӣ ё дарҳост оид ба бақайдгирии он метавонанд мувофиқан ба тамғаи молии колективӣ ё дарҳост барои бақайдгирии он табдил дода шаванд, ҳамчунин табдили баръакс низ мумкин аст. Тартиби ин гуна табдилдигиро Идораи патентӣ муқаррар менамояд.

Боби 8. ИСТИФОДАБАРИИ ТАМҒАИ МОЛӢ

Моддаи 27. Истифодабарии тамғаи молӣ ва оқибатҳои истифода набурдани он

Ба кор бурдани тамғаи молӣ аз ҷониби соҳибҳуқӯқ ва ё шахсе, ки чунин ҳуқуқро дар асоси шартнома тибқи моддаи 31 Қонуни мазкур дорад, дар молҳо ва ё борпечҳои молҳое, ки нисбат ба онҳо тамғаи молӣ ба қайд гирифта шудааст, истифодабарии тамғаи молӣ ҳисобида мешавад.

Дар сурати мавҷуд будани сабабҳои узрноки истифода набурдани тамғаи молӣ дар молҳо ва ё борпечҳои онҳо ба кор бурдани тамғаи молӣ дар реклама, нашрияҳои чопӣ, бланкҳои расмӣ, дар лавҳаҳо, ҳангоми намоиши экспонатҳо дар намоишгоҳҳо ва ярмаркаҳои дар Ҷумҳурии Тоҷикистон гузаронидашаванда ҳамчун истифодаи тамғаи молӣ эътироф шуда метавонад.

Шахсони воқеӣ ё ҳуқуқӣ, ки фаъолияти миёнаравӣ мебаранд, дар асоси шартнома метавонанд якҷоя бо тамғаи молии истеҳсолкунандай мол ё бар ивази он тамғаи молии худро истифода бараанд.

Ҳифзи ҳуқуқии тамғаи молӣ нисбат ба ҳамаи ё қисми молҳо бо далели он, ки тамғаи молӣ дар давоми соли дилҳоҳи муттасили пас аз бақайдгирӣ истифода нагардидааст, метавонад пеш аз мӯҳлат қатъ карда шавад. Ариза дар бораи пеш аз мӯҳлат, бинобар истифода нашудани тамғаи молӣ қатъ намудани ҳифзи ҳуқуқии тамғаи молӣ метавонад аз ҷониби ҳар як шахс ба Шӯрои шикоятӣ пас аз гузаштани соли зикргардида пешниҳод карда шавад, ба шарте ки ин тамғаи молӣ то пешниҳоди чунин ариза истифода нашуда бошад.

Далелҳо барои исботи истифода шудани тамғаи молӣ аз тарафи соҳибҳуқӯқ пешниҳод карда мешаванд.

Истифодабарии тамғаи молӣ бо тағиироти ҷузъие, ки тамғаи молиро моҳиятан тағиир намедиҳанд, низ истифодабарии тамғаи молӣ эътироф карда мешавад.

Ҳангоми ҳалли масъалаи пеш аз мӯҳлат қатъ намудани ҳифзи ҳуқуқии тамғаи молӣ бинобар истифода набурдани он далелҳои соҳибҳуқӯқ барои исботи он, ки тамғаи молӣ бо сабабҳои новобаста ба ў истифода нашудааст, метавонанд ба инобат гирифта шаванд.

Моддаи 28. Ба охир расидани ҳуқуқҳое, ки дар бақайдгирии тамғаи молӣ асос ёфтаанд

Бақайдгирии тамғаи молӣ ҳуқуқ намедиҳад, ки соҳибҳуқӯқ истифодаи ин тамғаи молиро аз ҷониби шахсони дигар нисбат ба молҳое, ки ба муомилоти гражданий дар Ҷумҳурии Тоҷикистон бевосита аз ҷониби худи соҳибҳуқӯқ ё бо розигии ўворид гардидаанд, манъ намояд.

Моддаи 29. Аломати огоҳкунанда

Соҳибҳуқӯқ аз паҳлӯи тамғаи молӣ аломати огоҳкунандаро дар шакли ҳарфи лотинии "R" ё R дар доҳили давра (®) ва ё ифодай вожавиеро, ки ба тамғаи молӣ будани нишонаи истифодашаванда ва ба қайд гирифта шудани он дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ишора мекунад, истифода бурда метавонад.

Боби 9. ИХТИЁРДОРӢ КАРДАНИ ҲУҚУҚИ ИСТИСНОЙ БА ТАМҒАИ МОЛӢ

Моддаи 30. Вогузоркунии ҳуқуқи истисной ба тамғаи молӣ (гузашт кардани тамғаи молӣ)

Ҳуқуқи истисной ба тамғаи молӣ нисбат ба ҳамаи ё қисми молҳое, ки тамғаи молӣ барои онҳо ба қайд гирифта шудааст, метавонад аз ҷониби соҳибхӯқӯқ ба шахси ҳуқуқӣ ё шахси воқеии ба фаъолияти соҳибкорӣ машғулбуда тибқи шартнома оид ба вогузоркунии ҳуқуқи истисной ба тамғаи молӣ (шартнома оид ба гузашт кардани тамғаи молӣ) вогузор карда шавад.

Гузашт кардани тамғаи молӣ, агар он сабаби ба иштибоҳ андохтани истеъмолкунанда нисбат ба мол ё истехсолкунанда он шуда тавонад, номумкин аст.

Моддаи 31. Додани ҳуқуқ барои истифодабарии тамғаи молӣ

Ҳуқуқ ба истифодаи тамғаи молӣ нисбат ба ҳамаи ё қисми молҳое, ки барои онҳо тамғаи молӣ ба қайд гирифта шудааст, метавонад аз ҷониби соҳибхӯқӯқ (иҷозатномадиҳанда) дар асоси шартнома ба шахси дигари ҳуқуқӣ ё шахси воқеии бо фаъолияти соҳибкорӣ машғулбуда (иҷозатномагираанд) пешниҳод карда шавад.

Шартномаи зикргардида бояд талаботро дар бораи он, ки сифати молҳои иҷозатномагираанд аз сифати молҳои иҷозатномадиҳанда пасттар намешавад ва иҷозатномадиҳанда иҷрои ин талаботро назорат мекунад, дар бар гирад.

Моддаи 32. Бақайдгирии шартномаҳо

Шартнома дар бораи вогузоркунии ҳуқуқи истисной ба тамғаи молӣ (шартнома оид ба гузашт кардани тамғаи молӣ) ва шартнома дар бораи додани ҳуқуқи истифодаи тамғаи молӣ дар Идораи патентӣ ба қайд гирифта мешаванд. Бе чунин бақайдгирий шартномаҳои зикргардида беэътибор дониста мешаванд.

Тартиби бақайдгирии шартномаҳои зикргардида Идораи патентӣ муқаррар менамояд.

Боби 10. ҚАТЬ ГАРДИДАНИ ҲИФЗИ ҲУҚУҚИИ ТАМҒАИ МОЛӢ

Моддаи 33. Мавриди баҳс қарор додан ва беэътибор донистани ҳифзи ҳуқуқии тамғаи молӣ

Додани ҳифзи ҳуқуқӣ ба тамғаи молӣ дар ҳолатҳо ва мӯҳлатҳои зерин метавонад мавриди баҳс қарор гирад ва беэътибор дониста шавад:

- пурра ё қисман, агар он бо вайронкунии талаботи моддаи 8 ва қисми ҷоруми моддаи 9 Қонуни мазкур дода шуда бошад – дар давоми тамоми мӯҳлати амали ҳифзи ҳуқуқӣ ва агар бо вайронкунии талаботи қисмҳои якум ва сеюми моддаи 9 Қонуни мазкур пешниҳод шуда бошад - дар давоми панҷ соли пас аз нашри маълумот оид ба бақайдгирии тамғаи молӣ дар хабарномаи расмӣ;

- пурра, агар он бо вайронкунии талаботи қисми сеюми моддаи 4 Қонуни мазкур пешниҳод шуда бошад – дар давоми тамоми мӯҳлати амали ҳифзи ҳуқуқӣ;

- пурра дар давоми тамоми мӯҳлати амали ҳифзи ҳуқуқӣ, агар он ба номи агент ё намояндаи шахсе, ки дар яке аз давлатҳои узви Конвенсияи Париж соҳиби ҳуқуқи истисной ба ин тамғаи молӣ бошад, ба қайд гирифта шуда ва ин бақайдгирий бо вайронкунии муқаррароти Конвенсияи зикргардида сурат гирифта бошад;

- пурра ё қисман, агар амалҳои соҳибхӯқӯқ, ки ба бақайдгирии тамғаи молӣ марбустанд, тибқи тартиби бо қонун муқарраршуда ҳамчун рақобати беинсофона эътироф гардида бошанд – дар давоми тамоми мӯҳлати амали ҳифзи ҳуқуқӣ.

Додани ҳифзи ҳуқуқӣ ба тамғаи молии дар Ҷумҳурии Тоҷикистон маъруф дар давоми тамоми мӯҳлати амали ҳифзи ҳуқуқӣ метавонад мавриди баҳс қарор гирад ва пурра ё қисман беэътибор дониста шавад, агар он бо вайронкунии муқаррароти қисми дуюми моддаи 23 Қонуни мазкур сурат гирифта бошад.

Ҳар шахс метавонад ба Шӯрои шикояти дар мӯҳлатҳо ва бо асосҳои дар сарҳатҳои якум ва дуюми қисми якуми моддаи мазкур пешбинишуда ба муқобили додани ҳифзи ҳуқуқӣ ба тамғаи молӣ эътирознома пешниҳод намояд.

Эътирознома ба муқобили додани ҳифзи ҳуқуқӣ ба тамғаи молӣ дар асоси далели бо

сархати сеюми қисми якуми моддаи мазкур пешбинишуда ба Шӯрои шикоятӣ аз ҷониби шахси манфиатдоре пешниҳод карда мешавад, ки дар яке аз давлатҳои иштирокии Конвенсияи Париж соҳиби ҳуқуки истиснӣ ба тамғаи молӣ мебошад.

Эътирознома ба муқобили додани ҳифзи ҳуқуқӣ ба тамғаи молии дар Ҷумҳурии Тоҷикистон маъруф дар асоси далели бо қисми дуюми моддаи мазкур пешбинишуда ба Шӯрои шикоятӣ аз ҷониби ҳар шаҳс пешниҳод шуда метавонад.

Ариза дар бораи беэътибор донистани додани ҳифзи ҳуқуқӣ ба тамғаи молӣ дар асоси қароре, ки бо тартиби дар сархати ҷоруми қисми якуми моддаи мазкур пешбинишуда қабул гардидааст, аз ҷониби ҳар шаҳс ба Идораи патентӣ пешниҳод карда мешавад.

Додани ҳифзи ҳуқуқӣ ба тамғаи молӣ дар асоси қароре, ки аз рӯи эътирознома ё аризаи тибқи қисми сеюми моддаи мазкур пешниҳодшуда қабул шудааст, пурра ё қисман беэътибор дониста мешавад.

Моддаи 34. Қатъ гардидани ҳифзи ҳуқуқии тамғаи молӣ

Ҳифзи ҳуқуқии тамғаи молӣ дар ҳолатҳои зерин қатъ мегардад:

- бо сабаби анҷом ёфтани мӯҳлати эътибори бақайдгирии тамғаи молӣ;
- дар асоси ҳалномаи ба қувваи қонунӣ даромадаи суд оид ба пеш аз мӯҳлат дар асоси қисми сеюми моддаи 26 Қонуни мазкур қатъ гардидани ҳифзи ҳуқуқии тамғаи молии колективӣ бо сабаби истифода бурдани ин тамға дар молҳое, ки нишондиҳандаҳои ягонаи сифат ё хусусиятҳои дигари умумиро надоранд;
- дар асоси қарори бо тартиби муқарраршуда қабулгардида оид ба пеш аз мӯҳлат дар асоси қисми ҷоруми моддаи 27 Қонуни мазкур қатъ ёфтани ҳифзи ҳуқуқии тамғаи молӣ бинобар истифода нашудани он;
- дар асоси қарори Идораи патентӣ оид ба пеш аз мӯҳлат қатъ гардидани ҳифзи ҳуқуқии тамғаи молӣ дар сурати барҳам ҳӯрдани шаҳси ҳуқуқӣ – соҳибҳуқӯқ ё фаъолияти соҳибкориро қатъ намудани соҳибҳуқӯқ – шаҳси воқеӣ;
- дар сурати аз он даст қашидани соҳибҳуқӯқ;
- дар асоси қароре, ки онро Шӯрои шикоятӣ аз рӯи аризаи ҳар шаҳс оид ба қатъи пеш аз мӯҳлати тамғаи молӣ қабул кардааст, агар тамғаи молӣ ба нишонаи маъмули ишоракуни молҳои навъи муайян табдил ёфта бошад.

Ҳифзи ҳуқуқии тамғаи молии маъруф дар асоси далелҳои дар сархатҳои сеюм–шашуми қисми якуми моддаи мазкур муқарраргардида ва ҳамчунин дар асоси қарори Шӯрои шикоятӣ, агар тамғаи молии маъруф аломатҳои дар қисми якуми моддаи 23 Қонуни мазкур муқарраргардида аз даст дода бошад, қатъ мегардад.

Боби 11. ҲИМОЯИ ҲУҚУҚҲОИ СОҲИБҲУҚӮҚИ ТАМҒАИ МОЛӢ

Моддаи 35. Баҳсҳое, ки бо тартиби судӣ баррасӣ мешаванд

Баҳсҳои марбут ба татбиқи Қонуни мазкурро судҳо тибқи салоҳияташон бо тартибе, ки қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар намудааст, баррасӣ менамоянд. Аз ҷумла баҳсҳоро:

- оид ба вайрон намудани ҳуқуқи истиснӣ ба тамғаи молӣ;
- оид ба пеш аз мӯҳлат қатъ гардидани ҳифзи ҳуқуқии тамғаи молии колективӣ бинобар истифода шудани он дар молҳое, ки нишондиҳандаҳои ягонаи сифатӣ ё дигар аломатҳои ягонаро надоранд;
- оид ба бастан ё иҷрои шартнома дар бораи додани ҳуқуқи истисфодай тамғаи молӣ ва шартнома дар бораи voguzorkunии ҳуқуқи истиснӣ ба тамғаи молӣ (шартнома оид ба гузашт кардани тамғаи молӣ).

Боби 12. МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ

Моддаи 36. Қарорҳои Шӯрои шикоятӣ

Тартиби пешниҳоди эътирозномаҳо ва аризаҳо ба Шӯрои шикоятӣ ва тартиби баррасии

онҳоро Идораи патентӣ муқаррар менамояд.

Қарорҳои Шӯрои шикоятӣ, ки аз рӯи эътирозномаю аризаҳои тибқи тартиби бо моддаҳои 15, 24, 27, 33 ва 34 Қонуни мазкур пешбининамуда қабул шудаанд, аз ҷониби роҳбари Идораи патентӣ тасдиқ карда мешаванд, аз санаи тасдиқшавиашон мавриди амал қарор мегиранд ва метавонанд дар суд тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон мавриди баррасӣ қарор гиранд.

Моддаи 37. Пардохтҳои ҳатмӣ ва пардохтҳои коргузорӣ

Барои пешниҳоди дарҳост, бақайдигирӣ ва додани шаҳодатномаи тамғаи молӣ, барои дароз кардани мӯҳлати эътибори бақайдигирӣ ва барқарор намудани мӯҳлатҳои гузаронидашуда, инчунин барои иҷрои дигар амалҳои аҳамияти ҳуқуқӣ дошта, ки бо бақайдигирӣ ва дароз кардани мӯҳлати эътибори бақайдигирӣ тамғаҳои молӣ алоқаманданд, пардохтҳои ҳатмӣ ситонида мешаванд.

Барои гузаронидани экспертиза, барои ба маводи дарҳост доҳил намудани тасҳехӯислоҳот, барои нашри маълумот оид ба бақайдигирӣ тамғаи молӣ, ҳамчунин барои иҷро намудани амалҳои дигари марбут ба экспертизаи тамғаҳои молӣ аз ҷониби Идораи патентӣ пардохтҳои коргузорӣ ситонида мешаванд.

Пардохтҳои ҳатмӣ ва пардохтҳои коргузориро аризадиҳанд, соҳибҳуқӯқ ва ё бо ризоияти онҳо ҳар шахси воқеӣ ё ҳуқуқӣ супорида метавонад.

Андозаи пардохтҳои ҳатмӣ ва пардохтҳои коргузориро Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд.

Моддаи 38. Ҳуқуқҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқии хориҷӣ

Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқии хориҷӣ тибқи санадҳои ҳуқуқии байнамилалии эътирофнамудаи Ҷумҳурии Тоҷикистон ё дар асоси принсипи муомилаи мутақобила аз ҳуқуқҳои дар Қонуни мазкур пешбинишуда баробари шахсони воқеӣ ва ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон истифода мебаранд.

Моддаи 39. Санадҳои ҳуқуқии байнамилалий

Агар меъёрҳои Қонуни мазкур ба санадҳои ҳуқуқии байнамилалии эътирофнамудаи Тоҷикистон мутобиқат нақунанд, меъёрҳои санадҳои байнамилалий амал мекунанд.

Моддаи 40. Ҷавобгарӣ барои вайрон намудани Қонуни мазкур

Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ барои вайрон кардани Қонуни мазкур мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд.

Моддаи 41. Дар бораи беэътибор донистани Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи алломатҳои молу хизматрасонӣ»

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи алломатҳои молу хизматрасонӣ» (Аҳбори Шӯрои Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, соли 1992, № 4, моддаи 41) беэътибор дониста шавад.

Моддаи 42. Тартиби мавриди амал қарор додани Қонуни мазкур

Қонуни мазкур пас аз интишори расмӣ мавриди амал қарор дода мешавад.

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Э.Раҳмонов

ш.Душанбе, 5 марта соли 2007

№ 234